

עמ"ת 32716/09/18 - אברהים אבו גלקה (עציר), נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 32716-09-18 אבו גלקה(עציר) נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופט כרמי מוסק
העורר אברהים אבו גלקה (עציר),
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים בתיק מ"ת 38298-08-18, מיום 5.9.18 (כב' השופטת הבכירה שרון לארי בבלי), לפיה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.

2. כנגד העורר הוגש כתב אישום בבית משפט השלום בירושלים, המייחס לו שתי עבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב וגניבה. האירוע הראשון התרחש ביום 30.3.18 באזור הכפר עיסאווייה. העורר ניפץ את החלון הקדמי של הרכב ובאמצעות סכין שבר את לוח השעונים והוציא את הרדיו דיסק מהרכב. האירוע השני התרחש ביום 8.8.18, באזור החניון הפתוח של האוניברסיטה העברית בירושלים, שם התפרץ העורר לרכב, הוציא את הרדיו מהרכב לאחר ששבר את מערכת הפלסטיק של הרכב.

3. על פי החלטת בית משפט השלום מיום 20.8.18, התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר מעצר כדי לבחון את שאלת החלופה. בית המשפט קבע: "**בהתחשב בכך כי בעבירות רכוש במיוחד שומה על בית המשפט להעדיף חלופת מעצר, הרי שלאור עברו המכביד של המשיב והמסוכנות הנובעת ממנו, יש מקום לקבל תסקיר מעצר בעניינו בטרם החלטה בשאלת החלופה.**"

4. ביום 3.9.18 הוגש תסקיר המעצר, ממנו עולה כי מדובר בעורר בן 45, רווק, עצור כשלושה שבועות, וטרם מעצרו התגורר בבית הוריו בעיסאווייה. המשך מתאר התסקיר את הנתונים האישיים והמשפחתיים של העורר. מדובר באדם שגדל אצל הוריו, אין לו משפחה משלו, אמו נפטרה בגיל צעיר יחסית, למד 9 שנים בבית ספר ונשר מהלימודים, חבר לקבוצות שוליים, החל לצרוך סמים. לפני 12 שנים ריצה מאסר ממושך יחסית. לאחר מכן נפטר אביו ואז החמיר השימוש בסמים ובאלכוהול, זאת על בסיס יומיומי. שירות המבחן התייחס להרשעותיו הקודמות של העורר, שהן בתחום אלימות הרחוב, רכוש, סמים ועבירה ביטחונית. בסך הכל ריצה העורר שישה מאסרים בפועל. ישנו קושי מצד העורר לבחון את התנהגותו הבעייתית, הבהיר כי נושא ההתמכרות עלה בעקבות התנהגותו השלילית, התקשה לבחון לעומק התנהגות שלילית זו. שירות המבחן התרשם כי העורר נתון במצוקה והוא בעל דימוי עצמי נמוך, מכור לחומרים ממכרים מזה שנים רבות, ללא ניסיון טיפולי או ניסיון גמילה קודמים. הוא גדל על רקע הישרדותי וקשה יום. למעשה הוריו לא היו פנויים להציב בפניו גבולות ברורים ומאז היותו צעיר תפקד ללא גבולות. החומרים הממכרים מהווים אצל העורר אמצעי

כדי לשכוח את צרותיו ולטשטש קשיים רגשיים. העורר ביטא בפני שירות המבחן רצון להשתלב בהליך טיפולי ייעודי לגמילה במסגרת סגורה. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון משמעותי להישנות התנהגות עבריינית. העורר לא יכול היה להציע חלופת מעצר ביתית. במסגרת המלצתו סבר שירות המבחן, כי העורר מבטא רצון ומוטיבציה להשתלב לראשונה בחייו בהליך טיפולי ייעודי לגמילה משימוש בסמים, וכי ניתן לבחון התאמתו בהליך טיפולי ייעודי בקהילה הטיפולית לנפגעי סמים ואלכוהול "בית אביבה". שירות המבחן המליץ כי ביום 17.9.18 ילווה העורר על ידי השב"ס לצורך השתתפות בראיון קבלה.

5. ביום 5.9.18 התקיים דיון נוסף בעניין העורר כאשר לבית המשפט הוצג תסקיר המעצר. בית המשפט קבע כי: **"החלופות שנבחנו על ידי שירות המבחן נדחו ועל כן אין לי אלא להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. ככל שבא כוח המשיב יסבור כי קיימת חלופה, יוכל הוא להגיש בקשה לעיון חוזר בבוא העת תוך הוכחת שינוי נסיבות".** באשר לחלופה הטיפולית, קבע בית המשפט: **"המשיב הביע נכונות לראשונה בחייו להשתלב בהליך טיפולי. בכל הכבוד לנכונות זו, הרי שעל המשיב היה להשתלב בהליך טיפולי בזמנו הפנוי ולא על חשבון המדינה במסגרת הליך המעצר".**

6. העורר טען לפניי כי גם במצב דברים זה, היינו לאור מצבו האישי והעבר הפלילי, ראוי לבחון כבר עתה בחיוב את המלצת שירות המבחן, כך שהעורר יעבור הליך שיקומי, זאת במסגרת הליכי הבקשה למעצר עד תום ההליכים.

7. אין צורך להכביר מלים ולומר כי מדובר בבקשה חריגה, כאשר העורר לא התחיל הליך טיפולי שכזה טרם ביצע את העבירות נשוא כתב האישום.

8. יחד עם זאת, לכלל האמור קיימים חריגים שנקבעו לא אחת בפסיקה.

9. עיון בגיליון הרשעות הקודמות של העורר מלמד, כי ההרשעה האחרונה בגינה ריצה עונש מאסר בפועל הייתה בשנת 2008, בגין עבירה של איומים והחזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית. העורר נידון אז לעונש מאסר של 6 חודשים בפועל. בשנת 2009 נידון למאסר על תנאי עקב הרשעתו בעבירה של החזקת כלי פריצה, ובשנת 2014 נידון לעונש של מאסר על תנאי על ידי הארכת התנאי הקודם, בגין הרשעתו בעבירת איומים ובגין עבירת הזק לרכוש במזיד. בשנים שקדמו להרשעות שפורטו לעיל הורשע העורר בשנת 2002 בעבירה של הדחת קטין לסמים מסוכנים ובעבירה של סחר בסמים וריצה בגין 12 חודשי מאסר בפועל. בשנת 1995 הורשע העורר בשורה ארוכה של עבירות פריצה לרכב, חבלה ברכב וגניבה מרכב ונידון אז למאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים. לעורר הרשעות קודמות דומות משנת 1991 וכן הרשעה משנת 1989 של השתתפות בהתפרעות.

10. כאמור, העורר ריצה שש פעמים עונשי מאסר בפועל אך ניתן לראות כי מאז שנת 2008 לא ריצה עונשי מאסר בפועל ואף לא ביצע עבירות רכוש במשך שנים רבות, מלבד עבירה אחת של החזקת מכשירי פריצה.

11. העורר יליד 1973 והוא היום בן 45. העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום הן עבירות רכוש ברף הנמוך,

ובדרך כלל במצבים אלה שוקלים בתי המשפט בכובד ראש שחרור העורר לחלופת מעצר, בדמות מעצר בית מלא, וכדומה.

12. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי למעשה לעורר אין משפחה והוא אינו יכול להציע חלופה כלשהי. עוד עולה מתסקיר שירות המבחן, כאמור, כי הרקע לביצוע העבירות הוא עקב צריכת סמים ככל הנראה, ויתכן שהעורר ביצע עבירות אלה כדי לממן צריכת סמים או אלכוהול.

13. עולה השאלה, כבר בשלב זה, האם אין מקום להעדיף חלופת מעצר טיפולית על פני הותרת העורר מאחורי סורג ובריח עד שיוכרע דינו.

14. דומה, כי גם המשיבה מסכימה שראוי יהיה לשקול את נושא החלופה הטיפולית בהליך העיקרי, גם אם המשיבה תתנגד לכך.

15. לטעמי, תוך שאנו בוחנים את נסיבותיו האישיות של עורר זה ואת טיב העבירות המיוחסות לו, אין כל יתרון במקרה זה להעדיף את בחינת החלופה הטיפולית דווקא בעת ניהול התיק העיקרי, ויש כבר עתה להפנות את העורר לחלופה טיפולית. אוסיף ואומר, כי הסיכוי שהעורר יעשה כן מיוזמתו הוא נמוך ביותר, זאת על רקע מצבו האישי והכלכלי.

16. בנסיבות אלו, יתכן שהמדינה תממן חלופה טיפולית, אולם במידה שהעורר יעמוד בהליך הטיפול הרי שנצא נשכרים ותימנענה ביצוען של עבירות נוספות. בנוסף, במידה שהעורר יפר את תנאי החלופה הטיפולית, הרי שיעצר מיד. זאת ועוד, אין בחלופה הטיפולית כדי למנוע את המשך ההליך העיקרי.

17. לאור כל האמור, אני מורה כי הערר מתקבל במובן זה שהעורר יצא לריאיון בבית אביבה בליווי השב"ס.

18. שירות המבחן יתאם את הריאיון עם בית אביבה ויודיע לבית משפט השלום על המועד החדש לריאיון כך שיינתן צו מתאים ליציאת העורר לריאיון.

19. לאחר מכן יתקיים דיון נוסף בבית משפט השלום.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לשירות המבחן.

ניתנה היום, א' חשוון תשע"ט, 10 אוקטובר 2018, בנוכחות העורר ובא כוחו וב"כ המשיבה.

כרמי מוסק, שופט

